

- pagina 7 - Leren van de joodse traditie
- pagina 7 - Meer lezen over lastige teksten
- pagina 8 - Naar Costa Rica om te dienen

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

9e jaargang | nummer 2 | februari 2025

Er staan passages in de Bijbel die je maar niet moet lezen met een groep Alphacursisten. Maar doorgewinterde Schriftelezers kunnen er net zo goed over struikelen. Wat te denken van het schokkende verhaal van Ananias en Saffira uit Handelingen 5? Een echtpaar uit de eerste christelijke gemeente wordt gestraft met de dood omdat het niet eerlijk is geweest over de opbrengst van de verkoop van een stuk land.

Zou je het voor het eerst horen zonder bronvermelding, dan zou je denken dat het uit het Oude Testament afkomstig is. Zo'n verhaal over God die meteen straft past niet bij het beeld dat we hebben van het christelijk geloof. Het lijkt ook haaks te staan op het optreden van Jezus. Wat moet je ermee?

Je kunt zo'n gedeelte natuurlijk overslaan vanuit de gedachte: zo is God niet. Maar dat heeft iets willekeurig en bovendien: waar eindig je dan? Voor je het weet houd je een heel dun Bijbeltje over, met alleen de teksten die wij mooi en aansprekend vinden. Zelf kies ik in zulke gevallen voor 'liever langer luisteren'. Al maakt dat het er niet per se makkelijker op.

Voor je het weet houd je een dun bijbeltje over ...

Want waarom worden Ananias en Saffira zo ontzettend zwaar gestraft voor een ogenschijnlijk licht vergrijp, ook in vergelijking met andere zonden in de Bijbel? Zeker, ze hebben het niet goed gedaan, ze zijn niet eerlijk geweest. Maar ondertussen hebben ze wel een fors bedrag aan de armen gedoneerd. Ook Petrus' houding roept in het licht van het evangelie vragen op. Ananias krijgt niet eens de kans om tot inkeer te komen. En de nietsvermoedende Saffira wordt haast in de val gelokt door de manier waarop Petrus haar

'Je kunt doodvallen ...' Struikelen over een Bijbeltekst

bevraagt: 'Zeg me, hebben jullie het stuk grond voor dit bedrag verkocht?' (vers 8 in dit vijfde hoofdstuk van het boek Handelingen). Dit had ook anders gekund, met veel meer ruimte voor een tweede kans en voor berouw. Waarom twee actieve meelevende gemeenteleden laten doodvallen? Wat maakt hun leugen dan zo erg?

Er zijn uitleggers die erop wijzen dat dit niet zomaar een leugentje om bestwil is, maar het bedriegen van de Heilige Geest, zoals Petrus zelf zegt (vers 4). Maar die verklaring roept ook weer vragen op. Want Ananias en Saffira hebben niet bewust en met opzet Gods Geest bedrogen. Er wordt wel meer gelogen in de kerk. Is dat dan ook een vorm van liegen en bedriegen tegenover de Geest? En wie is dan volkomen zuiver op de graat? Hoeveel weken is het geleden

dat Petrus in ditzelfde Jeruzalem vloekend stond te liegen dat hij Jezus niet kende? En wat ons betreft, ook wij vallen niet zomaar acuut dood neer wanneer wij de zaken iets mooier voorspiegelen of dat ene stukje van de waarheid weglaten. Kortom, de uitleg die het zoekt in de ernst van de leugen bevredigt niet.

In een van de dagboeken van predikant en theoloog Okke Jager (1928-1992) kwam ik een verwijzing tegen naar Adam en Eva – ook een echtpaar, dat ook een misstap beging en daarvoor ook zwaar werd gestraft. Ze hadden één verboden vrucht gegeten en moesten daarom de dood sterven. Weliswaar niet ter plekke, maar toch. Als je erop let hebben Genesis 3 en Handelingen 5 meer overeenkomsten. In beide gevallen zijn een man en een vrouw samen

betrokken. In beide gevallen is ook de Satan in het spel. En in beide gevallen wordt de zonde begaan kort na een goed begin. Adam en Eva zondigen in het paradijs, in de begintijd van de eerste schepping. De misstap van Ananias en Saffira vindt plaats in de begintijd van de tweede schepping, kort na Pasen en Pinksteren.

Door het verhaal uit Handelingen 5 op deze manier te lezen komt het in een veel groter raamwerk te staan. Het gaat niet maar om een incident, maar om niets minder dan een nieuwe zondeval die plaatsvindt binnen de nieuwe schepping die de eerste christelijke gemeente is. Het gaat er dan ook paradijselijk aan toe. Er is groei en bloei, geloof en volharding, het nieuwe leven in Christus wordt gevierd en geleefd. Mensen delen alles met elkaar in een geest van

LEZERSVRAAG

En u?

Waar struikelt u over in de Bijbel?

Reacties welkom!
redactie@kerkinzoetermeer.nl

Lastige verhalen en schurende teksten: iedereen loopt er wel eens tegenaan of struikelt erover in de Bijbel. Het is een thema waar de redactie al een tijdje over nadacht en waar uit verschillende hoeken geregeld publicaties over verschijnen. Afgelopen najaar zette ds. Pieter Baas er in de Oosterkerk een gesprekskring over op en hij heeft als gastredacteur meegedacht en meegeschreven met het thema-deel van deze februari-krant. U leest over hoe het kan komen dat je struikelt, manieren van lezen en context, joodse wortels en traditie, lezers noemen hun lastige passages en we geven handreiking voor verdere verdieping.

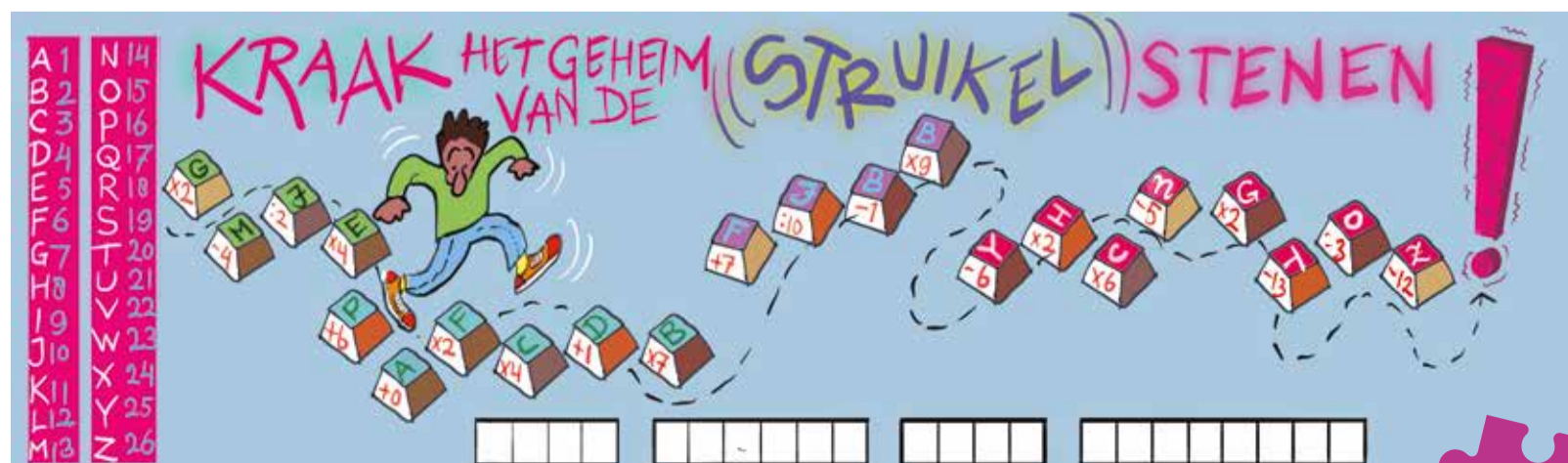
eenvoud en vreugde. Dit is de hemel op aarde. Totdat. Toch steekt het kwade weer de kop op, maar daar is in Gods nieuwe schepping geen plaats voor. Dat brengt de dood van Ananias en Saffira aan het licht.

Hun einde staat voor het laatste oordeel, wat hier naar voren gehaald wordt in de tijd. Zoals Jezus' opstanding vooruitwijst naar de opstanding van de doden op de laatste dag, zo wijst de dood van dit echtpaar vooruit naar de oordeelsdag.

Vanuit een houding van 'liever langer luisteren'

Okke Jager heeft het over een teken. God plaatst een waarschuwingsbord bij het begin van de geschiedenis van de kerk. Pas op! Met de kerk kan geen spelletje gespeeld worden. Het is niet maar een club of een soos, de kerk is van de Heer. Met deze duiding wordt Handelingen 5 niet meteen minder schokkend en wellicht rijzen er nieuwe vragen. Maar dan niet vanuit een snel en oppervlakkig oordeel, maar vanuit die houding van 'liever langer luisteren'. Dat zijn we de Heilige Schrift op zijn minst verschuldigd.

• ds. Pieter Baas
PREDIKANT OOSTERKERK

Los op en stuur snel in naar kidz@kerkinzoetermeer.nl Alle goede inzendingen worden beloond!

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw
UITVAARTVERZORGING
Hoekeindseweg 61
Bleiswijk
www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar
079 - 342 60 70

Hospice Elim.
Ondersteuning in de laatste levensfase, ook bij u thuis.
079 8200881
www.hospice-elim.nl

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkenis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu **VAN DORP** VOOR MORGEN

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. **Nettie van der Kruk**
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

PHOTO'S
by *Leonie*

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Te huur in Zoetermeer:
700m² kantoorruimte op 1ste etage. Naar eigen inzicht te renoveren en in te delen.
Bedrijfsunits met kantoor schakelbaar vanaf 240-600m²

Te huur in Ede:
Bedrijfsunits met kantoor +/- 200-400m²

Te huur in Pijnacker (medio 2025):
2000m² bedrijfshal en 300m² kantoorruimte met 3000m² buitenterrein. En 3000m² nieuwbouw mogelijk

Te huur in Waddinxveen (medio 2025):
875m² bedrijfshal + 350m² kantoor

Inclusief gratis ondernemersadvies! Stuur een mail met uw gegevens en wensen.

Jan Konijn Beheer / Advies o.g.
GSM: +31 (0) 6 53 277 242
E: jan.konijn@solcon.nl
te Oud-Soetermeer

Voor info mail jan.konijn@solcon.nl

PATERNOTTE UITVAARTZORG

“Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar
Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74 / 2712 AM Zoetermeer / 079-3162081
WWW.ICHTHUSBOEKHANDEL.NL

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU voor tekst, beeld- en eindredactie

A.M. van der Giessen-van Velzen

Starrebos 57
2716 JV Zoetermeer

(079) 3 522 519
Redactie.AMG@online.nl

klassieke concerten en zaalverhuur

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

D van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

MNKR
INTERIEUR ONTWERP

Uw huis, een plek van rust en harmonie

Professioneel interieuradvies met oog voor sfeer en functionaliteit.

Eline Monker
06-3644 0884 | eline@mnkr.nl
WWW.MNKR.NL

Schoonheidssalon Azora
natuurlijke schoonheid

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- (Diabetisch) pedicure
- Shellac CND
- Microneedling
- Diverse specialisaties

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer

079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

Aangesloten bij **de huidprofessional**

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuiswinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

Gebroeders Hurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders **Hurman**

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhurman.nl

Struikelteksten – wat kun je ermee?

THEMA

VAN DE REDACTIE

LEESWIJZER • Geweld, mishandeling, seksuele uitpattingen, inhumane opdrachten – het staat allemaal in de Bijbel. Teksten die indruisen tegen onze wetgeving, normen en waarden, rechtsorde, menselijkheid en beschikbare kennis, onder andere van de natuurwetenschap. We noemen dat 'struikelteksten', omdat we er op het eerste gezicht geen raad mee weten, zeker niet als God daarin een rol speelt. Moeten we zulke struikelteksten dan maar overslaan of doodzwijgen? Of zoeken we naar een benadering waar we in onze tijd wél mee uit de voeten kunnen?

Dat hangt helemaal af van de manier waarop je de Bijbel leest. Neem je aan dat de Bijbel op Gods gezag onvoorwaardelijk en onafhankelijk van de tijd letterlijk waar is, of houd je rekening met de cultuur, wetten, kennis en gebruiken uit de tijd waarin de Bijbel door mensen is geschreven? Maar ook: ben je vatbaar

voor symboliek die zowel in de context van vroeger als die van de 21e eeuw bruikbare verklaringen kan geven, of juist niet? We kunnen verschillende leesstrategieën bedenken, en om daar gevoel voor te krijgen is het behulpzaam om struikelteksten te benoemen en onder te brengen in verschillende categorieën.

Leesstrategieën

Mensen zullen struikelteksten vaak op verschillende manieren benaderen. Afhankelijk van doelen, achtergronden en overtuigingen zijn hier leesstrategieën voor denkbaar. We geven enkele voorbeelden, die ook op meer van de hiervoor genoemde categorieën toepasbaar zijn.

► **Theologische interpretatie** Vanuit een theologisch perspectief kan de waarheid van Bijbelse verhalen meer liggen in spirituele en morele lessen dan in historische nauwkeurigheid. Ze kunnen worden gezien als middelen om diepere waarheden over God, menselijkheid en het leven over te brengen. Ze zoeken naar de betekenis van de tekst in de context van hun geloof en religieuze tradities. Zo kan het verhaal van de opstanding van Lazarus (Johannes 11:1-44) worden gelezen met de focus op de theologische boodschap over Jezus' macht over de dood en de belofte van eeuwig leven.

► **Historisch-contextuele benadering** Deze benadering onderzoekt de historische betrouwbaarheid van Bijbelse verhalen door middel van archeologie, oude documenten en andere bronnen. Bestudeerd worden de culturele, sociale en politieke omstandigheden van de oude wereld om de betekenis van de tekst beter te begrijpen. Sommige verhalen kunnen worden bevestigd door historische bewijzen, terwijl andere mogelijk symbolisch of mythisch van aard zijn. Bijvoorbeeld, het verhaal van de Ark van Noach (Genesis 6-9) kan worden gelezen in de context van oude Mesopotamische overstromingsverhalen, zoals het Gilgamesj-epos. Ook van de scheppingsverhalen kun je je afvragen of ze wel bedoeld zijn als historisch betrouwbaar. Voor gelovigen kunnen ze ook een uitdrukking van geloof vormen en een manier om de wereld en hun plaats daarin te begrijpen. Voor weer anderen zijn ze symbolisch of allegorisch, bedoeld om morele en spirituele lessen over te brengen.

► **Literaire analyse** Deze manier bekijkt de Bijbel als een verzameling literaire werken, met eigen genres, stijlen en doelen. Sommige verhalen kunnen worden gezien als allegorie (gedicht of verhaal dat symbool staat voor iets anders), poëzie of gelijkenis, bedoeld om lessen te leren, in plaats van als historische verslagen. Literaire analyse helpt lezers om de stijl en structuur van de tekst te begrijpen en te waarderen. Neem het verhaal van Jona in de vis (Jona 1-2). Door te kijken naar symboliek en structuur, kun je ontdekken hoe het verhaal is opgebouwd en welke boodschap het probeert over te brengen, bijvoorbeeld over gehoorzaamheid en genade.

► **Contextuele benadering** Deze benadering houdt rekening met de culturele context waarin de Bijbel werd geschreven. Het helpt om te begrijpen hoe de oorspronkelijke lezers de verhalen zouden hebben geïnterpreteerd en wat de betekenis ervan was in hun tijd. Een voorbeeld is de sprekende ezelin van Bileam uit Numeri 22. Hierbij kun je naast de historische context – de rol van profeten in die tijd, en de relatie tussen de Israëlieten en de Moabieten – ook kijken naar de literaire structuur van het verhaal binnen het boek Numeri, de theologische betekenis van gehoorzaamheid aan God, en de verrassende manieren waarop God kan spreken.

Soorten struikelteksten

- **Teksten die botsen met de wereldbeelden en kennis van nu.** Zulke verhalen kunnen voor mensen met een wetenschappelijke achtergrond een struikelblok zijn. Denk aan de scheppingsverhalen in Genesis. Wetenschappelijke theorieën zoals de oerknal- en de evolutietheorie suggereren dat het ontstaan van het heelal en het leven op aarde miljarden jaren heeft geduurd.
- **Teksten uit een geheel andere cultuur.** De apostel Paulus schrijft bijvoorbeeld in Efeziërs 5:22-25 over de relatie tussen man en vrouw in het huwelijk: 'Vrouwen, wees uw man onderdanig zoals u de Heer onderdanig bent. Want de man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het hoofd is van de kerk. Mannen, heb uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad en zich voor haar heeft overgegeven.' In de hedendaagse westerse cultuur, met het feminisme als ingeburgerd concept, worden deze teksten vaak niet begrepen.
- **Teksten waarvan je de toenmalige context moet kennen om ze te begrijpen.** Bijvoorbeeld Psalm 137:9, waar staat: 'Gelukkig hij die jouw kinderen grijpt en tegen de rotsen verplettert.' De

psalm beschrijft de gevoelens van de Israëlieten tijdens hun ballingschap in Babylon. De klaagzang over hun verdriet en verlangen naar Jeruzalem eindigt met een oproep tot wraak tegen hun vijanden, inclusief deze schokkende passage. Dat vraagt om een zorgvuldige benadering, waarbij we proberen te begrijpen wat de tekst kan leren over menselijke ervaringen en emoties, en hoe we kunnen streven naar vrede en verzoening in plaats van wraak.

- **Teksten die tweeduizend jaar geleden al lastig waren, en nog steeds.** Neem de Bergrede in Matteüs 5-7. Jezus geeft daar een nieuwe interpretatie van de Thora-wetgeving en legt de nadruk op innerlijke gerechtigheid en morele zuiverheid, in plaats van alleen naleving van de regels. Hij daagt bestaande normen en waarden uit door te spreken over liefde voor vijanden, het vermijden van wraak, en het belang van nederigheid en barmhartigheid. Maar ook in deze tijd kan de Bergrede confronterend zijn vanwege de oproep tot radicale verandering in levensstijl en gedrag. Al kun je je afvragen of dit een struikeltekst is, schuren doet het zeker.

Op een briefje

Begin november zat ik met oudste kleinzoon te kijken naar de turntoeren van zijn zevenjarige zusje, die ze uitvoerde op een regiowedstrijd. Ze won er brons mee en samen met haar was iedereen natuurlijk verguld met deze prestatie. We hadden het over de kunst van aanloop en afzetten, springen en draaien, en weer netjes uitgebalanceerd op je voeten landen. Dat bracht kleinzoon op de spreuk, die hangt in het lokaal Nederlands waar hij als bovenbouwer van de basisschool wekelijks les heeft. Hij schreef het voor me op een briefje:

Als je ooit
struikelt in het
leven, maak er dan een
salto van.

Een salto ... die zie ik mezelf niet maken. Maar die opwaartse beweging en je voordeel ermee doen, dat spreekt me erg aan. Struikelen maar niet vallen, integendeel. Precies waar we het in de redactie over hadden bij het maken van deze februarikrant.

Struikelstenen, in het Duits *Stolpersteine*, zijn inmiddels bekende gedenksteentjes voor joodse slachtoffers die omgekomen zijn in de Tweede Wereldoorlog. Ze worden geplaatst in de stoep voor hun laatst bekende vrije woning. Bedoeld als 'belemmering en obstakel' om aandacht te vragen voor de betekenis ervan. De benaming is een uitdrukking uit de Bijbel. In het Oude Testament noemt Jesaja dat God voor Juda en Israël een 'rotssteen der struikeling' is (Jesaja 8:14). En van Jezus wordt dat ook gezegd, in de woorden van Petrus: 'een steen des aanstoots en een struikelblok' (Petrus 3:7). Een oorzaak of reden van ergernis dus, waaraan je figuurlijk de voet stoot. In zijn toespraken windt Jezus er geen doekjes om: Hij zal vernederd worden en de dood in gejaagd. 'Neemt u hier aanstoot aan?' vraagt Hij als toehoorders geërgerd reageren en weglopen. Ook geeft Hij het zijn leerlingen op een briefje: 'Jullie zullen allen aan Mij geërgerd worden.' Maar ook al struikelde iedereen over Hem, Hij wist waarvoor Hij het deed: uit liefde voor alle mensen die God maakte.

Die salto ... nou nee. Maar struikelen over Jezus? Het zou zomaar je redding kunnen zijn.

• Marieke (A.M.) van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTIE

KIJK

Samenvattend: de manier waarop we struikelteksten benaderen kan afhangen van onze interpretatie van de Bijbel. Sommigen zien de Bijbel als letterlijk waar, terwijl anderen rekening houden met de culturele en historische context waarin de teksten zijn geschreven.

Dat de Bijbel, honderden jaren geleden, op Gods gezag is ontstaan hoeft geen discussiepunt te zijn. Het zijn mensen uit een andere tijd, een andere cultuur en kennis anders dan die in onze tijd, die het schriftwerk ervan op zich genomen hebben. Verschillende manieren van lezen, toepasbaar op 'struikelteksten', kunnen helpen, zodat de Bijbel ook voor lezers van nu een prachtig, bruikbaar boek zal zijn.

• Jan Blankespoor
KIZ-REDACTEUR

KERKDIENTEN IN FEBRUARI

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website PGZOETERMEER.NL en onze website KERKINZOETERMEER.NL

PROTESTANTSE GEMEENTE ZOETERMEER	zondag 9 februari	zondag 16 februari	zondag 23 februari	zondag 2 maart
WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	10.00 uur ds. A. Vroomans Rijnsburg <i>Als nieuwl-dienst</i>	10.00 uur ds. L. den Breejen Delft 18.30 uur ds. E. Westrik Boskoop <i>Evensong met Projectkoor</i>	10.00 uur ds. H. J. Franzen Pijnacker	10.00 uur ds. J. van Walsum Poortugaal
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox en ds. J.T. van der Wolf <i>Welkom-zondag m.m.v. Cantorij</i>	10.00 uur ds. J.T. van der Wolf <i>m.m.v. Anaviem</i>	10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox <i>Maaltijd van de Heer</i>	10.00 uur ds. M. Gehrels Tienhoven
WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 • W oosterkerkzm.nl	10.00 uur ds. Pieter Baas <i>Heilige Doop en themadienst 'Groeiën'</i> 17.00 uur <i>Hart4U-dienst</i> Frans van Dam	10.00 uur ds. E. van den Ham Zoetermeer 17.00 uur ds. P. Baas <i>Preekbespreking</i>	10.00 uur ds. P. Baas <i>Themadienst 'Groeiën'</i> 17.00 uur ds. B. Schroten Gouda	10.00 uur ds. P. de Jong Rotterdam 17.00 uur ds. A.B. Treur Bodegraven
PERRON OOSTERHEEM Oosterkerk (bovenzaal) W perronoosterheem.nl	10.00 uur ds. Jaap van den Akker Voorburg	10.00 uur Pieter-Jan Rodenburg Delft	10.00 uur Arte Havenaar Ottoland	10.00 uur Frans van Dam Den Haag
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 • W pwzn.nl	10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	10.00 uur kw. A. Lodder	10.00 uur gb. R. Karsdorp <i>Met tolk gebarentaal</i>	10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest <i>Maaltijd van de Heer</i> 12.00 uur <i>Chagallviering</i> kw. A. Lodder
VRIJZINNIGE GEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl	10.30 uur ds. K. van Klaveren		10.30 uur <i>Tafelgesprek rondom 'Wordend Licht'</i>	
KERNGEMEENTE DE PELGRIM De Oase • Kerkenbos 8, 2715 RP T 06-2497 5092 • W depelgrimzoetermeer.nl	10.00 uur <i>Pelgrimviering</i> Locatie: bel 06-2497 5092		19.30 uur <i>Taizéviering</i> Moeder Teresakerk (voorheen De Wijngaard) Moeder Teresasingel 100	
HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE Morgensterkerk Nassaulaan 1, 2712 AT • T (079) 316 23 46 W morgenstergemeente.nl	10.00 uur ds. J.M. Molenaar 15.00 uur ds. J.M. Molenaar <i>Dienst met anders begaafden</i>	10.00 uur ds. P. Baas 18.30 uur ds. J.M. Molenaar	10.00 uur ds. P.J. Krijgsman Ridderkerk 18.30 uur ds. R.W. de Koeijer Waddinxveen	10.00 uur ds. J.M. Molenaar <i>Eerste lijdenszondag</i> 17.00 uur ds. J. van der Meijden Bergambacht

ONDER WOORDEN

*Ik strompel, struikel
Val in vlagen,
Het doet mijn tempo
Snel vertragen,
Voeten kunnen mij
Niet dragen.
Hoofd in strijd
Vol van gedachten,
Mag ik wel...
Of niet... verwachten.
Ga ik door
Of sta ik stil
In het gevoel,
Dat niets wil.
Ik voel mij net
Een marionet,
Waarvan de draden
Losjes hangen
En mijn vrijheid
Is gevangen.
Moet ik leren
Accepteren?
Open staan
Voor dat wat is?
Ik voel geen keuze,
Geen controle,
Ik laat los,
In hechtenis.*

Uit: 'Dans door de Wind,' Sien Bleys, 2023

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

9e jaargang | nummer 2 | februari 2025

Redactie

Jan Blankespoor, Irene de Geus-Haasbroek, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Willem van Rump

Hoofd- en eindredactie

Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving

Jessica Monker

Druk

Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer

ds. Pieter Baas, Hans van der Bilt, Henk Fons, Hans van Oort, Sonja van der Linde en Jeanette Rodenburg, ds. Jan van der Wolf
Illustraties: Peter van Holten (strip), Theo Poot (voorpagina, KidZ-puzzel, cartoon)
Kerkdiensten en vieringen: Jolande Annema, Rinus van Dorland, Joop de Groot, Jaap Sneep, Baukje Walet, Arco Weening

Kopij maart 2025

Kopij en berichten voor de maartkrant van Kerk in Zoetermeer graag insturen woensdag 15 februari. De maarteditie verschijnt op woensdag 5 maart.

Contact bezorging

Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong • T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • T (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage

Het richtbedrag voor tien nummers per jaar van Kerk in Zoetermeer is € 25. Elk ander bedrag is net zo welkom. Uw gift kunt u overmaken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Hartelijk dank!

Wilt u Kerk in Zoetermeer ook ontvangen?

Wilt u ook (vrijwel) maandelijks Kerk in Zoetermeer ontvangen? Dat kan! Geef het door via info@kerkinzoetermeer.nl of bel de eindredactie: (079) 3 522 519 Dit kan ook voor losse of extra nummers van een bepaalde editie.

Kerkelijk Bureau

U kunt dinsdag en vrijdag van 9.30-11.30 uur terecht op het Kerkelijk Bureau.
In de voorjaarsvakantie gesloten.
Frans Halsstraat 3 2712 JS
T (079) 316 82 56 / 06-1236 5054
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

Ook adverteren?

Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden! E advertenties@kerkinzoetermeer.nl W kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

Dienst voor doven • Chagallruimte Ichthuskerk • Parkdreef 258, 2724 EZ zondag 9 februari 10.00 uur Floor de Best Katwijk aan Zee	Verpleeghuis Buytenhaghe dinsdag 11 februari 15.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	WelThuis Vivaldi • Maandelijks Brechtzijde 45, 2725 NR zondag 16 februari 10.30 uur mw.gv. W. van Hengel	De Camee • Maandelijks Camee 22, 2716 RL donderdag 27 februari 16.00 uur na afloop koffie, thee en ontmoeting
--	---	--	---

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Ambulant predikant ds. Ard van den Berg
Pastoraat Marja van den Boomgaard • T 06-2251 2609 • E boomma@xs4all.nl
Scriba Ria Kamp • T (079) 361 03 18 • E scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)
Predikanten ds. Jan en Els van der Wolf-Kox • Parelgruis 56-58, 2718 NV
T 06-3863 6293 (Jan) • E jtvanderwolf@gmail.com
Werkdagen maandag t/m vrijdag
T 06-3863 6292 (Els) • E evanderwolfkox@gmail.com
Vrije dagen woensdag en zaterdag
Scriba Annemieke Hobers-Nieuwenburg • T 06-2233 6695 • E scriba@pwzz.nl

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant ds. Pieter Baas • Berkelstroom 47, 2721 AG
T 06-8359 9143 • E predikantooosterkerk@gmail.com
Vrije dagen dinsdag- en donderdagmiddag, zaterdag
Scriba Marten Heikoop • T 06-4033 8226 • E scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker Cocky van Dorp • T 06-2473 5383 • E cadvandorp@hotmail.com

Perron Oosterheem • Oosterheemplein 320, 2721 ND
Contactpersoon André Bos • T 06-1398 4223
E andre.bos@festo.com • W perronoosterheem.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)
Predikant ds. Erika Dibbets-van der Roest • Toscaschouw 23, 2726 JJ
T 06-2197 6875 • E predikant@pwzn.nl • **Vrije dag** donderdag
Jongerenpastor Arianne Lodder • T 06-2324 1540
E kerkelijkwerker@pwzn.nl • **Werkdagen** dinsdag t/m donderdag
Geestelijk begeleider Ronald Karsdorp • T 06-2260 7030 • E r.karsdorp@kpnmail.nl
Scriba (waarnemend) Hanneke Lam • T 06-5259 2531 • E scriba@pwzn.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren • T 06-1104 1992
Secretaris Max Hofman • E secretaris@vcgz.nl

De Pelgrim • Kerkenbos 8 (gebouw De Oase), 2715 RP
Pionier Gerda Griffioen • T 06-2497 5092 • E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE
Predikant ds. J.M. Molenaar • Julianalaan 17, 2712 CB
T (079) 316 37 12 • E predikant@morgenstergemeente.nl
Scriba Arco Weening • T 06-2869 2939 • E scriba@morgenstergemeente.nl

Aswoensdag • woensdag 5 maart

Ichthuskerk 15.00 *Oec. ontmoeting*
Oude Kerk 19.30 *Vesper Veertigdagentijd*
Nicolaaskerk 19.30 *Viering Aswoensdag*

WEEKSLUITINGEN

WelThuis De Morgenster
Nassaulaan 11, 2712 AT • T (079) 316 48 88

vr 7 feb	15.30	Nicolaasparochie
vr 14 feb	15.30	dhr. E. Leune
vr 21 feb	15.30	mw. M. van den Boomgaard
vr 28 feb	15.30	dhr. E. Leune
vr 7 mrt	15.30	Nicolaasparochie

ALGEMENE KERKENRAAD PGZ

Preses Jaap van den Berg
T 06-3008 2896 • E bergvandenjb@hetnet.nl
Scriba Peter Riedijk • T 06-4628 0862
E scriba.ak.pg@gmail.com

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter Rik Buddenberg • T 06-1280 3557
E r.buddenberg@pgzoetermeer.nl
Secretaris Maarten van Elzelingen
T 06-2569 6794
E m.vanzelzelingen@pgzoetermeer.nl

COLLEGE VAN DIAKENEN

Voorzitter René Bos
T 06-5321 2273 • E renebos@ziggo.nl
Scriba Joost Boogaard
T (079) 342 17 24 • E jboogaard@ziggo.nl

BANKREKENINGNUMMER DIACONIE
NL29 RABO 0143 8977 72
t.n.v. Diaconie PG Zoetermeer

ALGEMEEN BANKREKENINGNUMMER
NL49 RABO 0373 7336 74
t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer

ZAKCENTJE van € 0,20 per adres VERDIENEN?
Word bezorger van Kerk in Zoetermeer!

We kunnen altijd reservebezorgers en invallers op afroep gebruiken voor de maandelijks krant. Denk er eens over na en geef je op, met of zonder voorkeur voor een bepaalde wijk. Dan bespreken we graag je mogelijkheden.

Mail je reactie naar kerkbureau@pgzoetermeer.nl of bel 079-316 82 56 / 06-1236 5054 (Gerda Rust)

CONTACT

VERTROUWENSPERSONEN

OUDE KERK
Kees Hakkenberg
E vertrouwenspersoon@oudekerkgemeente.nl

DE REGENBOOG
Hanneke von Meijnenfeldt
T 06-2956 6786
Bram van Strijen • T 06-8324 0255
E vertrouwensteam@pwzz.nl

OOSTERKERK
Henriëtte Griffioen
Jaap Rodenburg
T 06-1327 4546
E vertrouwensteam.oosterkerkzm@gmail.com

ICHTHUSKERK
Binie Geut • T 079-320 09 06
Tamara Platteel • T 06-1091 2189
E vertrouwensteam@pwzn.nl

*Zit je ergens mee?
Neem contact op met een van ons.*

UITGELICHT

De actuele maandagenda met alle aangeboden activiteiten en bijeenkomsten in de kerken vindt u, met een korte toelichting en de nodige contactgegevens, ook overzichtelijk gerangschikt onder de naam Uitgelicht op de website www.kerkinzoetermeer.nl

OUDE KERK

GemeenteGroeiGroep

6 en 20 februari, bovenzaal De Herberg
E ggg@oudekerkgemeente.nl

Bijbelkring overdag

11 februari, 14.00 uur T 06-3000 8197

Jonge Gemeenteleden

18 februari, 20.00 uur
E aavdberg1@gmail.com

Evensong met Projectkoor

16 februari, 18.30 uur
W oudekerkgemeente.nl

Vespers Veertigdagentijd

Sober half uur van rust, bezinning en gebed, liederen en lezingen.
5 en 19 maart, 2 en 16 april,
19.30-20.00 uur, Oude Kerk

DE REGENBOOG

Welkom-in-de-kerkzondag

Laat vrienden, burens, familie komen proeven in deze kerkdienst.
9 februari, 10.00 uur, Nathaliengang 263

Leerhuis over Dietrich Bonhoeffer

Serie leerhuisbijeenkomsten over deze moderne profeet.
11 en 18 februari, De Regenboog,
20.00 uur E jtvanderwolf@gmail.com
T 06-3863 6293

OOSTERKERK

VrouwenOntmoetingsochtend

6 feb: 'Ouder worden in Gods licht'
6 maart: 'Bidden'
10.00 uur, Oosterkerk
E cockyvandorp@gmail.com

Seniorenkring

Over hoofdstuk 8-9 van Openbaring.
11 februari, 10.30 uur
E predikantooosterkerk@gmail.com

'Struikelteksten'

Gesprek over lastige Bijbelteksten.
11 februari, 20.00 uur, Oosterkerk
E predikantooosterkerk@gmail.com

ICHTHUSKERK

Liturgie van het alledaagse

Over maaltijden en het Avondmaal.
13 februari, 20.00 uur T 06-2324 1540
E kerkelijkwerker@pwzn.nl

Ouderengespreekgroep

Over de zeven hoofdzonden.
17 februari, 14.00 uur T 06-2260 7030
Er.karsdorp@kpnmail.nl

Ichthus-café

2 maart, vanaf 19.30 uur
T 06-2324 1540

Zinzoekers

3 maart, 13.30 uur T 06-2260 7030
E r.karsdorp@kpnmail.nl

Interkerkelijke Vrouweviering

De zee. Neem een strandschat mee.
9 maart, 16.00 uur, Ichthuskerk

ADVENTSKERK

Wat is gnostiek?

17 februari 15.00 uur
E khvanklaveren@gmail.com

Filmavond 'Capharnaüm'

24 februari, 20.00 uur, Julianalaan 3

Ontmoeting
Aswoensdag

Bijeenkomst voor belangstellenden met uitleg over Aswoensdag en Lijdenstijd, georganiseerd door de Werkgroep Oecumenische Vieringen.

15.00 uur, locatie:
Ichthuskerk; informatie:
E matthe.vermeulen@
kpnmail.nl

Waar struikelen we over?

THEMA

In Genesis 4 staat het verhaal over Kaïn en Abel die beiden God een offer brengen. En zonder enige toelichting wordt dan gezegd dat God het offer van Abel opmerkte en dat van Kaïn niet. Is God dan willekeurig? Of maakt het uit wat je beroep is: akkerbouwer of veehouder? Dat denk ik niet. Het verschil tussen Kaïn en Abel is volgens de Bijbel dat de laatste voor zijn offer het beste uitkiest van wat hij heeft. Dat zegt iets over zijn gezindheid, zijn houding en hart, waarmee hij het offer brengt en dat is kennelijk belangrijk.
— Koos de Vlieger

GOD zegt tegen Kaïn dat hij wordt verbannen omdat hij zijn broer Abel heeft gedood. Kaïn zegt dan tegen de HEER: 'Die straf is te zwaar, nu kan iedereen die mij onder ogen komt mij doden.' God geeft hem dan een teken zodat niemand die hem tegen kwam hem zou doden (Genesis 4:15). De vraag is hoe er ineens zoveel mensen op de aarde zijn terwijl in de geschiedenis daarvoor alleen Adam en Eva er waren. Het is kennelijk zo dat de Bijbel geen geschiedenisboek is, maar hoe zijn al die verhalen dan aan elkaar te koppelen?
— Korving Bronsveld

(Jonge) kinderen nemen verhalen letterlijk. Plaatsen het niet in een historische context of verlenen er een symbolische betekenis aan. Als kind vond ik sommige verhalen uit met name het Oude Testament naargeestig, waaronder die van de tiende plaag die over Egypte kwam (Exodus 11 en 12). Ik zag het als een wel hele zware straf van God om alle eerstgeborenen, die part nog deel hadden aan het hele gebeuren, te laten doden en vond het dom van de farao dat hij het zover had laten komen. Vele contexten, perspectieven en toelichtingen later bekruipt mij toch de gedachte: heiligt het doel alle middelen? Rechtvaardigheid heeft voor mij namelijk een positieve connotatie.
— Annie Piening

Een aantal lezers uit Ichthuskerk, Oude Kerk en De Regenboog reageerden op de vraag 'Waar struikelt u over in de Bijbel?' die de redactie aan hen voorlegde.
En u?
Hebt u ook van die teksten of verhalen in de Bijbel waarmee het lastig omgaan is?

Meer reacties zijn welkom op redactie@kerkinzoetermeer.nl

Bij verhalen uit het verleden moeten we altijd beseffen dat de omstandigheden (bijv. kennis en technologie) sterk verschillen met de huidige. Exodus 12:12 en 22:19 bevatten regels die gruwelijk hard lijken; ook in Deuteronomium 13:7-12 en 22:13-29, over ter dood gebracht worden. Maar er zijn ook heel vertrouwd klinkende regels, zoals in Exodus 23:9: 'Vreemdelingen mag je niet uitbuiten.' Een klein volk van duizenden jaren geleden, dat veel geleden heeft en regelmatig afdwaalde van God, kon alleen met duidelijke voorschriften tot eenheid worden geroepen. Maar het automatisch naleven van wetten leidt tot geestelijke dood. Gelukkig heeft Jezus hierop gewezen: 'Heb God lief en uw naaste als uzelf.'
— Henk van Zuilekom

Waar ik veel mee worstel is Mattheüs 5:14-15, over 'je licht laten schijnen'. Waarom zijn we niet opener naar de wereld om ons heen en actief? Waar ziet de wereld aan dat we christen zijn? Jaren geleden werkte ik met een zendingsarts die als motto had: 'De mensen om mij heen jaloers maken omdat ik laat zien hoeveel God van mij houdt. Zodat zij dat ook gaan willen.' Zoals de opdracht die Jezus gaf in Mattheüs 25:40: 'Alles wat jullie gedaan hebben voor één van de geringste van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan.'
— Grietje Cusell

COLUMN Niet zo arrogant

Als je het hebt over 'struikelteksten' in de Bijbel, dan vind ik dat eigenlijk tamelijk arrogant klinken. Zo van wij, nu op dit moment, kunnen niet uit de voeten met uitspraken die lang geleden zijn opgetekend. Zo van 'wij weten nu wel beter'. En dat terwijl de Bijbel toch de door God geïnspireerde waarheid bevat. Hij laat ons toch niet met opzet struikelen! Probeer vanuit het perspectief van de Eeuwigheid eens te kijken naar de ontwikkeling van de Mensheid. God heeft dat proces (be)geleid, want Hij is van Eeuwigheid tot Eeuwigheid. God is voor ons mensen onvoorstelbaar, maar altijd aanwezig (geweest!). Is dit niet een geweldige en geruststellende gedachte? Hij heeft het goede voor met Zijn mensen, Zijn Schepping die ook nu 'in ontwikkeling' is. Als we uitgaan van Gods goede bedoeling, Zijn genade, dan bestaan er geen struikelteksten (!). Dan zijn veel beelden en concepten, zoals gedurende eeuwen in de huidige Bijbel opgenomen, juist aangepast aan het toenmalige ontwikkelingsniveau van de mensen.

In elk tijdsbestek zijn die uitspraken als het ware aangepast aan wat men aankon. Meer was toen niet mogelijk en zou verwarrend en onbegrijpelijk geweest zijn. Van de huidige mens met zijn kennis kan niet verwacht worden dat alle nu achterhaalde beelden nog vaststaan. Dat lijkt mij ook niet Gods bedoeling. Elke tijd heeft zijn eigen beeld. Dat betekent niet dat de beelden en concepten onwaar waren, maar beperkt geldig en voor dat tijdsbestek. Het ging en gaat om de boodschap die erin gebracht wordt. Ik denk dat wij Gods bedoeling tekort doen als wij geforceerd willen vasthouden aan voorstellingen zoals omschreven voor toen, in onze tijd. En de ontwikkeling (de Schepping) gaat ook vandaag door, tot aan de voleinding van de wereld. Op deze manier vermijden we dus 'struikelteksten' en kunnen als het ware bevrijd en met open geest, de Bijbel lezen en openstaan voor de echte boodschap.

• Klaas van Doeland

GETEKEND

AAN HET WOORD

Openbaring

Het samen lezen van de Bijbel in het koor van de Oude Kerk met dominee Wesdorp was voor mij indertijd een openbaring. Van huis uit niet gelovig opgevoed, maar wel remonstrants-gereformeerd gedoopt in Sommelsdijk op Goeree-Overflakkee. Onder de noemer 'God is Liefde' kon een ieder daar de doop ontvangen. Niet gehinderd door een van kinds af aan ingegoten evangelie, absorbeerde ik het Oude en het Nieuwe Testament. En zoals was te verwachten rezen bij mij de talloze vragen en kritische opmerkingen de pan uit. Op een aantal daarvan kwam er voor mij geen bevredigend antwoord. Enkele jaren geleden hielden enkele studenten in Nederland een proef. Aan willekeurige voorbijgangers vroegen zij of ze een stukje uit de Koran mochten voorlezen, met de vraag om een reactie. Het merendeel van de toehoorders vond de tekst ronduit 'vreselijk en barbaars'. Vervolgens liet men de mensen weten dat de tekst niet uit de Koran kwam maar uit het Oude Testament. Zo ervoer ik eveneens de bijna-worsteling door het Oude Testament. Daar ik geen bijbelkenner ben krijgt u hier geen exacte voorbeelden. De vernietiging van talloze volkeren, geheel weggevaagd van de aardbodem, als straf voor hun zonden, stuit mij tegen de borst. Is dit dan de 'God van de Liefde'? Enkele Bijbelboeken in het Oude Testament spraken mij echter wel aan. Psalmen, Spreuken, Prediker en Hooglied, om enkele te noemen. Veel lichter van toon leest het Nieuwe Testament. Voor mij heel bekend is het boek Lukas. Het verhaal dat tegen Kerst in de gymzaal van de openbare lagere school in Dirksland door de meester werd voorgedragen. Heel bijzonder was ook indertijd dat een aantal kinderen uit mijn klas op maandagmorgen naar de Hervormde Kerk gingen voor catechisatie! Waar ik met name over struikel is het boek Openbaring, waarin beschrijvingen van wezens staan die zo lijken weg te lopen uit de schilderingen van Jeroen Bosch. Ik vind het totaal ongelofelijk als zouden deze werkelijk bestaan hebben, ook als visioen. Mijn voornaam is Sacharias, maar bij het lezen van Openbaring voelde ik mij de ongelovige Thomas. Om kort te gaan: bij het lezen van de Bijbel kwam de bijna-atheïst in mij naar voren. Kritisch als ik was en ben, ook vanuit mijn achtergrond als forensisch rechercheur en vrijwilliger in de archeologie. Ik kan de Bijbel niet anders dan als figuurlijk bestempelen, niets afdoend aan de vele schitterende zinsneden die hoop bieden in dit leven. Een aantal jaren geleden viel mij de eer te beurt in de ochtenddienst een passage uit Lukas voor te lezen. En hierin stond precies een favoriete zin van mij: '... en Maria was bereid ...' De gedachte dat dat eens echt waar zou zijn ... Adembenemend! Het zal de 'Grote Verrassing' zijn wanneer ik eens het aardse leven zal verlaten.

• Rias Olivier

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op pagina 4 van deze krant. Bel, mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De agenda uitgelicht op kerkinzoetermeer.nl houdt alles actueel.

INLOOP

Inloop De Herberg

Elke dinsdag welkom tussen 10.00 en 12.00 uur in De Herberg naast de Oude Kerk, Dorpsstraat 59. Bekijk ook de nieuwe Afrika-schilderijen.

E loes.landlust@ziggo.nl

T 06-2009 2729

W www.oudekerkgemeente.nl

Diaconaal Centrum Kruispunt

Elke dinsdag van 13.00-15.00 uur. Welkom!

César Franckrode 60

T 06-5321 2273

E info@diaconaalcentrum.nl

Inloop Open Ichthus

Elke woensdag welkom van 10.00-12.00 uur.

Thea Streef T 06-2095 7228 en

Jenny van den Berg T 079-351 22 40

Koffie-, thee- en aandachtsschenkerij

Elke donderdag welkom van 10.00-12.00 uur in De Oase.

Kerkenbos 8

E info@depelgrimzoetermeer.nl

Inloophuis Rokkeveen

Elke vrijdag in De Regenboog van 10.00-13.00 uur.

• Middagpauzedienst van 11.30-12.00 uur

• Elke vierde vrijdag maaltijd: welkom vanaf 11.30 uur; graag de week ervoor opgeven.

Nathaliengang 283 T (079) 361 33 65

E wil.bettenhaussen@gmail.com

W pwzz.nl

OPEN KERK

Open Lichtzijde

Elke ma en do van 14.00-15.30 uur.

Broekwegzijde 196

Open Kompas

Elke di en wo van 10.00-12.00 uur. Ook:

Nederlands Babbelen.

Piet Heinplein 13

Open Oosterkerk

Elke di 13.00-16.00 uur.

Oosterheemplein 320

E p.j.van.daalen@casema.nl

Open Oude Kerk

Elke vrij 14.00-15.30 uur.

Dorpsstraat 59

SCHRIJFMOMENTEN

Schrijfcafé

'Schrijven vanuit je hart', iedereen kan meedoen en aanmelden is niet nodig.

27 februari, 20.00 uur, U2-ruimte

Ichthuskerk E openichthus@pwzn.nl

(Elvira Keller) W schrijfavonturen.nl

Schrijven voor gevangenen

Elke eerste dinsdag voor gevangenen in binnen- en buitenland.

Meeschrijven vanuit huis kan ook.

4 maart, 10.00 uur,

De Doortocht, Hekbootkade 60

E l.veersma@hotmail.com

BUURTMAALTIJDEN

Ichthuskerk

25 februari, 18.00 uur; graag

aanmelden E maaltijden@pwzn.nl

T 06-5359 9999

De Pelgrim

5 maart, 18.00 uur; graag opgeven

E info@depelgrimzoetermeer.nl

T 06-2497 5092; vrijwillige bijdrage

Morgensterkerk

6 maart, 17.30 uur; graag opgeven

T 079-316 99 22 b.g.g. 079-785 03 53

E welkom@morgenstergemeente.nl

ACTIE KERKBALANS 2025

'Geven voor het geschenk van jouw kerk'

VERSLAG • Op zaterdag 11 januari werd de Actie Kerkbalans 2025 opgestart met het luiden van de klokken van de Nicolaaskerk. Daaraan voorafgaand hield ds. Pieter Baas ten overstaan van een aantal in De Kapelaan aanwezige vrijwilligers een toespraak waarmee hij aanhaakte op het landelijke thema: 'Het geschenk van jouw kerk!'

Dat thema raakt ook aan wat er over geloven te zeggen valt, benadrukt ds. Baas: 'Je hoeft er niets voor te doen: het is een geschenk.' Jezus laat zich aan het begin van zijn optreden dopen (Lukas 3:15-23). 'Hij gaat in het water van de Jordaan ten onder, solidair als Hij is met ons mensen, Hij maakt zich één met in onze schuld en ons lot. Vreugde, dat is wat Jezus' komst en doop teweegbrengt, en bestemd voor heel het volk en heel de wereld. Want het leven vanuit het geschenk wil ons vreugdevol stemmen! Ook rond Actie Kerkbalans.' Die vreugde kan ervaren worden in een gewone kerkdienst. 'Dat je op een zondagmorgen een plek hebt waar je naar toe kunt, gratis. Je mag hier gewoon zijn en ontvangen, zo'n ervaring is een genade', aldus ds. Baas. 'Maar al kost genade weliswaar geen euro, ze is om toch niet goedkoop. Dat zie je aan Jezus,

en dat geldt ook voor wie in zijn naam gedoopt zijn, met Hem verbonden. In een kerkdienst gaat wel een professional voor, is het gebouw verwarmd, wordt er koffie en thee geschonken: er zijn allerlei onkosten. Het moet wel betaald en opgebracht worden. Maar als het even kan vanuit de vreugde, vanuit het blijde besef dat de kerk en alles wat daar gebeurt in wezen een geschenk is uit de hemel. Dan mag het ook wat ook kosten! En dan ligt de vraag voor de hand: wat kan ik geven, zodat mijn kerk ook morgen een geschenk kan zijn, en overmorgen? En dat niet alleen voor mij, maar ook voor anderen. Voor de buurt en voor de wijk, voor deze stad.'

Na de toespraak van ds. Baas volgde het inluidentmoment door pastoor Ad van der Helm en ds. Pieter Baas, dat werd vervolgd door een korte toespraak voor de

Ds. Baas en pastoor Van der Helm luiden de klok van de Nicolaaskerk.

Kerkbalansvrijwilligers door Rik Buddenberg, voorzitter van het College van Kerkvoogden van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Daarin stimuleerde hij 'een andere route', namelijk, tegen alle somberheid van de tijd waarin we leven in, een 'pelgrimage van hoop': je moet er wel lef voor hebben ...

• Jan Blankespoor
KIZ-REDACTEUR

Zo klein als ze is ...

Elke dinsdag en woensdag is er Nederlands Babbelen in kerkgebouw Het Kompas aan het Piet Heinplein en deze 3-jarige jongedame Lydia uit Eritrea 'leest' Kerk in Zoetermeer.

Ingestuurd door Wilma van Hengel
COÖRDINATOR

DE PELGRIM

Kerkenbos 8, pastor-pionier: Gerda Griffioen T 06-2497 5092

E info@depelgrimzoetermeer.nl W depelgrimzoetermeer.nl

▶ Ochtendgebed en ontbijt

elke ma t/m do, 7.30 en 8.00 uur; ontbijt in basisschool De Regenboog, Kerkenbos 12

▶ Emmaüswandeling

elke vrijdag, 10.30-12.00 uur, verzamelen Balijhoeve, Kurkhout 100

▶ Thema-avond 'Eenzaamheid'

We praten verder over de 'presentietheorie'.

17 februari, 19.30 uur, € 5

▶ Crea-middag

18 februari, 13.30 uur; € 5 (naar draagkracht)

Kijk voor de Pelgrim- en Taizé-vieringen op pagina 4 van deze krant.

Kookworkshop en maaltijd op Aswoensdag

• Workshop 'Gezond en goedkoop'

Geen groot budget en wel graag gezond willen eten? Kom meekoken. Vegetarisch menu en vooral lekker.

5 maart, 16.00-18.00 uur, met daarna de maaltijd, € 2 (naar draagkracht)

• Ontmoetingsmaaltijd

Voor iedereen die zich betrokken voelt bij De Pelgrim.

Met aandacht voor Aswoensdag als begin van de Veertigdagentijd, tijd van bezinning en versoering op weg naar Pasen.

5 maart, 18.00-19.30 uur; graag opgeven, bijdrage welkom

Pelgrimage in mei – meld je aan!

Voor de tiende keer gaan we op pelgrimage. Van 28 mei t/m 1 juni een route van Meppel naar de open gemeenschap Nijkleaster in Jorwert. Wandelend ongeveer 25 km en fietsend 60 km per dag. Normaal weet een pelgrim niet waar hij zal slapen, zoals de leerlingen die door Jezus op pad werden gestuurd. Omdat niet alle deelnemers even jong zullen zijn, willen wij wel slaappleatsen regelen en bij gemeentes en parochies onderdak vragen. Heb je interesse, meld je alvast aan.

28 t/m 1 juni; € 145 (kosten naar draagkracht) T 06-2497 5092

E info@depelgrimzoetermeer.nl; infoavond in april

Kosmische viering van de aarde

Welke spiritualiteit kan ons ondersteunen in deze overgangstijd, waarin crisis overheerst, maar zich ook nieuwe mogelijkheden voordoen? Een 'viering van de aarde', voor iedereen ongeacht levensovertuiging, over de kosmos en de aarde in haar schoonheid en al haar levensvormen. Met Anja Schaafsma van Stadsklooster Delft en live muziek. Neem ook een stukje natuur mee: een bloem, een tak, een steen, alle natuur is mooi.

10 februari, 19.30 uur, Julianalaan 3, € 10; opgeven

E schaafanja@gmail.com

Groene film 'The Letter'

In Zoetermeer organiseren de 'groene organisaties' sinds vorig jaar filmvertoningen in gebouw De Entree, Boerhaavelaan 33, met een mooie opkomst van steeds zo'n honderd aanwezigen. Op 20 februari zal de film 'The Letter' te zien zijn, waarin paus Franciscus met verschillende mensen in gesprek is over het klimaat. De inloop is vanaf 19.00 uur met koffie en thee. Na afloop een hapje en een drankje.

20 februari, 20.00 uur; gratis, opgeven is fijn

E activiteiten@hofvanseghwaert.nl W laudato-si.nl/the-letter

PERRON OOSTERHEEM

Oosterheemplein 320, Contactpersoon: André Bos T 06-1398 4223

E andre.bos@festo.com W perronoosterheem.nl

Welkom bij de Perronmeetings

Elke zondag is er om 10.00 uur een Perronmeeting met steeds een inspirerende spreker. De deur staat 's morgens uitnodigend open, je kunt zo binnenlopen. Dus welkom om de ontmoetingsbijeenkomst een keertje mee te maken.

Zie ook pagina 4 van deze krant

▶ Perronmeetings

Zie pagina 4 van deze krant.

▶ Fitte Fifty's

elke maandag, 10.00 uur, start Oosterkerk

▶ Breiclub

elke twee weken, 14.00-16.00 uur; € 1; E tanniejorna@gmail.com

▶ Inloop

elke dinsdag, 13.00-16.00 uur E p.j.van.daalen@casema.nl

▶ Ontmoetingslunch

elke woensdag, 12.30 uur, Fred Cammeraat T 06-2304 4470

▶ Crea Club

elke donderdag, 14.00-16.00 uur

▶ Wandelclub

elke vrijdag, 10.00 uur, start bij Enjoy Life

▶ Inloop bij Middin

elke vrijdag, 10.00-12.00 uur, Schiebroekstraat 1

Timzingt 'Omgekeerd'

Op donderdagavond 13 februari van harte welkom bij het optreden van cabaretier Timzingt met een prikkelend en hilarisch programma over rijkdom en armoede. Het begint om 20.00 uur.

Zie ook pagina 7 en de websites van Perron en Oosterkerk

AANRADERS

Meer lezen over lastige teksten

• **Harald Overeem, Schurende teksten van Paulus. Bijbelstudies over een veelbesproken apostel, Ark Media, 2024, € 13,99**

De bijbelstudies in dit boek helpen om 'lastige teksten' van Paulus beter te begrijpen. Vooral geschikt voor kringgebruik.

• **Bram van de Beek, God lééft. Over moeilijke teksten in de Bijbel, KokBoeken-centrum, 2020, € 17,99**

Leven is dynamiek. Leven met elkaar is reactie. Leven is spanning. Wat moeten we met het verhaal van Ananias en Saffira? Is Gods relatie met Israël een slecht huwelijk? Waarom wordt de onrechtvaardige rentmeester geprezen?

• **Mart-Jan Paul, Struikelblokken, De Banier, 2020, € 16,95**

Wisten de Israëlieten wel van een leven na de dood? Waarom bevat het Oude Testament zoveel passages met geweld? En kloppen de beschreven gebeurtenissen met archeologische vondsten? Veertig vragen, om struikelblokken bij het lezen uit de weg te ruimen.

• **Age Romkes & Pieter Siebesma, Struikelblokken. Bijbelstudies over lastige teksten, KokBoeken-centrum, 2018, E-book € 6,99**

Acht lastige teksten uit het Oude Testament in een uitgewerkte bijbelstudie, met aanzet voor zelfstudie van teksten uit het Nieuwe Testament.

• **Piet Schelling, Vreemd en bizar. Lastige bijbelverhalen, Boekencentrum, 2015, € 17,99**

Sommige passages in de Bijbel zijn vreemd en kunnen zelfs nogal brutaal en ruw overkomen. Twaalf ongemakkelijke teksten nauwkeurig gelezen om de boodschap voor deze tijd erin te ontdekken.

• **Reinier Sonneveld e.a., Ongemakkelijke teksten: 4-delige serie, Buijten & Schipperheijn, 2011-2014, € 16,40 per deeltje**

Serie boekjes over zo'n 300 'ongemakkelijke' teksten in de Bijbel. Staat dat er nu echt? Wat heeft dat te betekenen? Hoe kan God dát nu bedoelen?

• **Eric Peels, Wie is als Gij? Schaduwkanten van het oudtestamentische Godsbeeld, Boekencentrum, 2007, € 19,99**

Bijbelteksten over Gods toorn en wraak, oproep tot haat in het Psalmbok, Gods jaloezie of berouw tegenover de boodschap van Zijn liefde in Jezus Christus verrassend belicht.

• **Sam Janse, De tegenstem van Jezus. Over geweldsteksten in de Bijbel, 2006, Boekencentrum Essay, € 22,50**

Over het spreken (de Bergrede) en optreden (de tempel) van Jezus, de houding tegenover de Romeinse overheid, verbaal geweld, Godsbeeld, hel en oordeel in het Nieuwe Testament.

Leren van de joodse traditie

THEMA

STRUIKELTEKSTEN BEDISCUSSIËREN • Het christelijk geloof vindt zijn wortels in het joodse geloof. Paulus zegt zelfs in de Romeinenbrief (11:11) dat het joodse volk gestruikeld is om redding te brengen voor de andere volken. Er staat nadrukkelijk bij: ze struikelen niet om ten val te komen maar om redding te brengen. Als het gaat om lastige teksten in de Bijbel, hoe kan de joodse manier van omgaan ons een stapje verder helpen?

Al die lastige en soms onbegrijpelijke teksten en passages ... we mogen en moeten er wel mee aan de slag. En soms kom je er ineens achter dat struikelen je redding geworden is. Door over die moeilijke teksten na te denken kunnen je ogen opengaan voor ongekende vergezichten. Onze (christelijke) theologen hebben manieren gevonden om met zulke teksten om te gaan. Maar hoe doet onze oudere broer, de rabbijn of de joodse traditie, dat?

Samen verder komen

Naast taalstudie en het bestuderen van de context is bediscussiëren een typisch joodse wijze om tot tekstuitleg te komen. Met elkaar in gesprek gaan, van gedachten wisselen, juist als teksten zo op het oog moeilijk te bevatten zijn. Op de universiteiten zullen de theologen die discussie best ook aangaan, maar als gewone gelovigen lopen we vaak met een grote boog om zulke teksten heen. We denken snel te klein van ons eigen intellect en zeker te klein van de werking van Gods Geest. Als wij met elkaar in een open gesprek op zoek gaan naar de boodschap van struikelteksten, mogen wij zegen op dat gesprek verwachten. De een spreekt haar moeite met een bepaalde tekst uit, de ander vertelt hoe hij er een weg mee gevonden heeft. Zo kom je al discussiërend stapje voor stapje samen verder in de omgang met jouw struikeltekst. Dat je niet altijd tot een eensluidend inzicht komt of zelfs niet tot een acceptabel antwoord, mag duidelijk zijn. We noemen ze niet voor niets struikelteksten, ze zijn niet zo maar glad te strijken.

De joodse traditie heeft ook wegen gevonden om daarmee om te gaan, door die am-

biguïteit te accepteren. Accepteren dat een tekst uiteenlopende betekenissen kan hebben en dat niet alles nu al opgelost hoeft te worden. Het onderzoeken, overdenken en bediscussiëren is op zich al waardevol. Dat teksten een mysterie blijven, is geen schande en geen gebrek. Het doet beseffen dat God groter is dan wij kunnen bevatten. Dat geeft al zoveel rust dat we wellicht struikelen, maar voor vallen behoed worden.

Dat teksten een mysterie blijven is geen schande

Juist gegroeid

Een voorbeeld. De uittocht uit Egypte en het verharden van farao's hart in Exodus 7:3-4. Er zit een morele spanning in dit verhaal. Als God farao's hart verhardt en hem dwingt om een zondig pad te bewandelen en het volk Israël niet te laten gaan, lijkt dit onrechtvaardig. Hoe kan de farao gestraft worden voor acties die hij niet volledig zelf heeft gekozen?

In de onderlinge discussie kan het dan gaan over de Goddelijke voorzienigheid en de menselijke verantwoordelijkheid, over trots en hardnekkigheid en over noodzaak van nederigheid en berouw. Je komt dan niet tot een gesloten passend antwoord, maar accepteert de grenzen van ons intellect en je accepteert de ambigüiteit. Tegelijk leer je onderling heel veel van het gesprek over deze tekst. Je bent gestruikeld maar niet gevallen, nee, je bent juist gegroeid in je geloof. Leren van onze joodse wortels is zo gek nog niet.

• Willem van Rumpt
KIZ-REDACTEUR

DAN MAAR SCHRAPPEN?

De radicale oplossing van Marcion

KETTER IN DE VROEGE KERK • 'Dat is nou typisch het Oude Testament! Gelukkig hebben we het Nieuwe.' Dat soort uitspraken kun je in de kerk geregeld horen, zeker als een struikeltekst voorbijkomt, zo eentje met veel geweld en bloedvergieten. Nu hoeft je alleen maar een keer Handelingen 5 te lezen om van die opvatting genezen te worden, maar toch, het zit diep, de gedachte dat het Oude Testament gewelddadig is en het Nieuwe Testament gaat over liefde. Het is ook al een hele oude gedachte waaraan onlosmakelijk de naam van Marcion verbonden is.

Marcion uit Sinope aan de Zwarte Zee (ca. 85-160) was een invloedrijke, maar ook omstreden figuur in de Vroege Kerk. Hij verwierp het Oude Testament vrijwel volledig. De God van het Oude Testament was in zijn ogen een wrede, wraakzuchtige god die een ander was dan de Vader van Jezus Christus die zich in het Nieuwe Testament openbaart. De wereld zoals-ie is met ziekte en dood kon dus ook niet het werk zijn van de God die zich in Jezus laat kennen, maar moest wel het product zijn van een ander wezen, een lagere scheppergod. Daarom koos Marcion voor een radicale oplossing: een groot deel van de Bijbel schrappen.

In de tweede eeuw was de aanhang van Marcion zo groot geworden dat het klassieke christendom in de verdrukking begon te komen. Uitdrukkelijk moest nu niet alleen beleden worden dat Jezus 'Heer' is, maar ook dat de Almachtige Schepper van hemel en aarde geen ander is dan de Vader van Jezus Christus. De Vroege Kerk heeft beseft wat er op het spel stond: de

eenheid van beide testamenten en daarmee de eenheid van God zelf. Om die reden is Marcion in 144 als ketter buiten de Kerk gezet.

Maar elementen van zijn gedachtegoed zijn nog altijd springlevend. Neem nu zo'n gedachte als: 'Dat is nou typisch het Oude Testament ...' Wat zeg je daar eigenlijk mee? Het aantrekkelijke van Marcion was dat hij alles wat hem niet beviel in de Schrift kon afschuiven op die lagere scheppergod. De ware God was alleen maar liefde, pure positiviteit, alles wat daarmee in tegenspraak was, scheurde Marcion uit zijn Bijbel. Uiteindelijk hield hij een heel dun boekje over met niet meer dan een gezuiverd evangelie van Lukas en wat brieven van Paulus. Zo bont als Marcion zullen wij het niet maken, maar het is een spannende vraag hoe dik in de praktijk onze eigen Bijbel is.

• ds. Pieter Baas
PREDIKANT OOSTERKERK

CULTURELE AGENDA

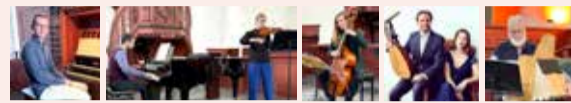
Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

MUZIEK IN DE KERK

Lunchpauzeconcerten

- 5 februari Geurt van Lagen – orgel
- 12 februari Deborah Thoen-de Jong – viool & Panos Gklistis – piano
- 19 februari Anna Lachevy – viola da gamba
- 26 februari Iris Bouman – mezzosopraan & Manou Schreiner – luit
- 5 maart Ronald de Jong – orgel en piano

12.45-13.15 uur, Dorpsstraat 59, deurcollecte
W herbergoudekerk.nl

Na-de-lunchconcert 'Enjoy'

Tweede dinsdag in de Oosterkerk: na de lunch een muzikaal programma getiteld 'Enjoy', op 11 februari van 13.30-14.15 uur.

E podium320@gmail.com T 06-4803 7180, vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld

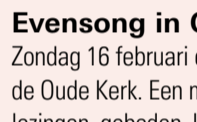

Cabaretier Timzingt over rijkdom en armoede

Op donderdag 13 februari treedt cabaretier Timzingt om 20.00 uur

op in de Oosterkerk met een prikkelend programma over rijkdom en armoede. Timzingt is kleinkunstenaar, liedjes-cabaretier en ambassadeur van Tearfund. Zorg dat je erbij bent, vol=vol.

13 februari, 20.00 uur, Oosterheemplein 320; € 10 W tearfund.nl/timzingtzoetermeer

Evensong in Oude Kerk

Zondag 16 februari er een Choral Evensong in de Oude Kerk. Een muzikaal avondgebed met lezingen, gebeden, koorzang en gemeentezang, als een gezongen eredienst in de anglicaanse traditie. Er is medewerking van het Projectkoor Oude Kerk onder leiding van dirigent Arjen Uitbeijerse, organist Geurt van Lagen en liturg ds. Evert Westrik uit Boskoop. Naast anthems en hymns zijn Magnificat (Lofzang van Maria) en Nunc dimittis (Lofzang van Simeon) vaste onderdelen, deze keer van de hand van dirigent Arjen Uitbeijerse!

Welkom bij deze muzikale avonddienst in de Oude Kerk: zondag 16 februari, 18.30 uur, Dorpsstraat 59 W oudekerkgemeente.nl (voor beelduitzending en ook de liturgie)

Regenboogconcert met zang-hobo-piano

Samen met pianist Illia Falko zal Maria Pedano in het Regenboogconcert op woensdag 19 februari werken uitvoeren van onder andere Rachmaninov, Liszt, Schumann en Debussy. Kom luisteren naar dit multitalent dat zowel excelleert op hobo als met haar eigen prachtige stem.

19 februari, 20.15 uur, De Regenboog, Nathaliengang 263; € 16,50 / tot 25 jaar: € 5 / Zoetermeerpas: gratis

Carillonconcert 'Geuzenliederen'

Beiaardier Johan van Oeveren speelt op de eerste zaterdag van de maand Geuzenliederen van componist Adriaen Valerius: 450 jaar geleden geboren en 400 jaar geleden overleden. Hij is bekend geworden door zijn postuum uitgegeven

bundel geuzenliederen tegen de Spaanse onderdrukking die verhalen over de Tachtigjarige Oorlog: *Nederlandsche Gedenck-Clanck* uit 1626.

1 maart en 2 april, 12.00-13.00 uur, vanaf de toren Oude Kerk; te beluisteren in Dorpsstraat en Wilhelminapark W herbergoudekerk.nl

KUNST IN DE KERK

Wisselexpositie 'Afrika-gouaches'

Nieuwe serie schilderijen van Peter Stolk in de wisselexpositie van de Herberg Oude Kerk: nu een tiental Afrika-schilderijen gemaakt met gouache. Dat is een dekkende soort verf waarbij de ondergrond niet meer zichtbaar is, in tegenstelling tot aquarel. De schilderijen zijn te koop en t/m eind februari te bekijken in de ontmoetingszaal van Herberg Oude Kerk tijdens de wekelijkse openingstijden: dinsdagmorgen 10.00-12.00 uur, vrijdagmiddag 14.00-15.30 uur, rond de lunchpauzeconcerten op woensdag en de kerkdiensten op zondag.

E pr@oudekerkgemeente.nl T 079-3 522 519 W oudekerkgemeente.nl en herbergoudekerk.nl

PERSPECTIEF

In de Perspectief-rubriek wordt steeds een bijbeltekst belicht, gewoonlijk gekozen uit het leesrooster van Taizé 'Elke dag de Bijbel open'.

Laat iedereen u kennen
als vriendelijke mensen.
Filippenzen 4:5

Wat is het geheim?

In een straat leeft iedereen langs elkaar heen. Zonder te groeten passeren de buurtgenoten elkaar. Op een goede dag besluit de alleengaande meneer Harmsen van nummer 17 iedereen te groeten die hij tegenkomt. In het begin kijkt men vreemd op. Soms kan er nog net een klein knikje vanaf. Maar Harmsen houdt vol. Langzamerhand beginnen steeds meer mensen terug te groeten. Zijn vriendelijkheid werkt besmettelijk. Een jaar later is de sfeer in de straat compleet veranderd. Mensen groeten elkaar en maken soms zelfs een praatje.

Vriendelijkheid gaat over groeten, een stapje opzij doen, een glimlach, een compliment geven. De behoefte eraan is groot. Tenminste, aan echte vriendelijkheid. Niet de vriendelijkheid waarmee de autoverkoper in de showroom je tegemoet treedt. En sommige mensen zijn niet om door te komen zo vriendelijk. Vriendelijkheid uit het hart, niet als een manierje – daar is een grote vraag naar. Maar daarvoor moet wel eerst de barrière van de verlegenheid geslecht worden. En dan is 'vriendelijkheid een gedicht dat iedereen begrijpt' (Georges van Acker).

Wat is het geheim van echt vriendelijk mens? Aristoteles zei ooit: 'Onze oordelen als we blij en vriendelijk zijn, zijn niet hetzelfde als wanneer wij gepijnigd en vijandig zijn.' Deze diepzinnige uitspraak onthult het mysterie van ware vriendelijkheid. Een gewelddadig gemoed maakt je niet vriendelijk. Maar als je je geliefd weet, is de kans groter dat je aardig bent.

Ook Paulus raakt daaraan in deze Bijbeltekst uit zijn Filippenzenbrief. Want meteen achter de woorden 'Laat iedereen u kennen als vriendelijke mensen' staat kort maar krachtig 'De Heer is nabij'. We kunnen vriendelijk zijn, omdat de Heer met zijn liefde ons nabij is. Zelfs als we geen respons krijgen. Rick Warren, Amerikaans predikant, merkt op: 'Onaardige mensen hebben je vriendelijkheid het meest nodig. Ze tonen hun pijn.' Zo had ik het nog nooit bekeken en ik denk dat ik een voorbeeld aan die meneer van nummer 17 ga nemen. Of ik nu terug gegroet word of niet.

• ds. Jan van der Wolf
PREDIKANT ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

MA. 10 FEBRUARI Zacharias 8:11-17
Dit zegt de Heer: Ik zal u redden en u gezegend laten zijn. Vrees dus niet.

DI. 11 FEBRUARI Exodus 13:17-22
In de woestijn ging de Heer voor zijn volk uit om hun de weg te wijzen, overdag in een wolkkolom, 's nachts in een lichtende vuurzuil. Zo konden ze dag en nacht verder trekken.

WO. 12 FEBRUARI Psalm 42
Overdag bewijst de Heer mij zijn liefde, 's nachts klinkt een lied in mij op, een gebed tot de God van mijn leven.

DO. 13 FEBRUARI Handelingen 9:1-19
Toen Paulus Damascus naderde, werd hij plotseling omstraald door een licht uit de hemel. Een stem zei tegen hem: "Saul, Saul, waarom vervolgt je mij?" Hij vroeg: "Wie bent u, Heer?" Het antwoord was: "Ik ben Jezus, die jij vervolgt."

VR. 14 FEBRUARI Lucas 23:33-46
Aan het kruis zei Jezus: "Vader, in uw handen leg ik mijn geest." Toen hij dat gezegd had, blies hij de laatste adem uit.

ZA. 15 FEBRUARI 1 Johannes 4:16-21
We hebben dit gebod van Christus gekregen: wie God liefheeft, moet ook de ander liefhebben.

ZON. 16 FEBRUARI Jeremia 17:5-8
Wie op de Heer vertrouwt is als een boom geplant aan water. Tijden van droogte deren hem niet, steeds weer draagt hij vrucht.

MA. 17 FEBRUARI Filippenzen 4:4-7
Paulus schreef: Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd. Laat iedereen u kennen als vriendelijke mensen. De Heer is nabij.

DI. 18 FEBRUARI 2 Korintiërs 8:7-15
Wees vrijgevig. U kent de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: hij is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.

WO. 19 FEBRUARI Lucas 24:13-35
Toen de opgestane Jezus met twee leerlingen aan tafel aanlag, nam hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze hem. Maar hij werd onttrokken aan hun blik.

FAMILIE MEIJER IN COSTA RICA

Eropuit gaan om te dienen

DEELGENOTEN • 'De Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen.' Deze woorden uit het Marcus-evangelie (10:45) hebben Herman en Anneloes Meijer ertoe aangezet om erop uit te gaan, niet in de nabije omgeving maar ver weg. Werkend voor zendingsorganisatie GZB zijn ze, na een periode in Malawi, samen met hun kinderen Ralf en Julia in het najaar van 2024 uitgezonden naar Costa Rica.

Herman gaat lesgeven aan een seminarie en daarnaast kerken helpen nadenken hoe zij een diaconaal project praktisch kunnen opzetten. Anneloes komt te werken op de afdeling communicatie bij een kerkelijke organisatie in San José, die zich inzet voor mensen aan de rand van de samenleving: mensen die op straat leven, mensen in de prostitutie en terminaal zieke kinderen.

Dagelijkse taalstudie

Om je hiervoor volledig te kunnen inzetten is het natuurlijk belangrijk dat je de taal spreekt. En dat je ook begrijpt wat mensen je vertellen en andersom. (Je hoeft alleen maar om je heen te kijken hoe moeilijk het voor onze medeburgers is de taal onder de knie te krijgen.) Dus zijn Anneloes en Herman bijna alle dagen aan het studeren om zich de Spaanse taal eigen te maken. Herman schrijft: 'Een taal leren, het geeft ons letterlijk kopzorgen. Maar dat hoort er voor nu even bij.' Mooi is dan weer dat nu zij er wonen, de taal steeds om hen heen is. Ze horen niet anders als zij hun huis uit gaan en willen ze met iemand communiceren dan zal dat meestal in het Spaans moeten. De berichten die zij onder meer ook naar de Oosterkerk sturen zijn dan ook positief en laten zien dat ze zich op hun plek voelen.

Verbondenheid

Herman en Anneloes zijn uitgezonden door de Hervormde Gemeente Herwijnen. De Oosterkerk in Zoetermeer is één van de zo geheten Deel-

Herman en Anneloes Meijer met hun kinderen zijn door de GZB-zendingsorganisatie uitgezonden naar San José in Costa Rica.

genotengemeenten die hun uitzending ondersteunen door mee te leven, mee te bidden en mee te geven. Dit is als het ware gegroeid sinds Herman in zijn studietijd stage liep onder leiding van ds. Evert van den Ham, nu oud-predikant van de Oosterkerkgemeente in Zoetermeer. Berichten van bekenden komen beter over en dat was voor René Bos en Jeanette Rodenburg de aanleiding om meer dan af en toe eens een berichtje door te geven over de verbondenheid met dit gezin. Vlak voor hun vertrek naar Costa Rica werd Herman uitgenodigd om voor te gaan in de dienst en na zijn inspirerende preek vertelde Anneloes, met kleine Julia in haar armen, wat hun plannen waren. Als je zo'n jong gezin ziet staan – Ralf was bij de oppas – dan raakt het je dat ze erop uit willen gaan om Gods Woord echt overal bekendheid te geven.

Gezicht geven

Mooi is de manier waarop Jeanette en René de berichtgeving doen. Filmpjes, als er die zondag voor Herman en Anneloes gecollecteerd wordt. En, tastbaarder nog, de leuke boekenlegger die werd uitgedeeld nadat we een filmpje van hen hadden bekeken. Met Kerst werden kaarten met heel veel namen van gemeenteleden erop naar hen gestuurd, wat ze erg hebben gewaardeerd. Door het zo onder de aandacht te brengen zien we ook de mensen die met deze missie bezig zijn en is het niet alleen het doel, wat toch vaak, hoe belangrijk ook, abstract blijft. Hoe goed is het om dit werk als gemeente te ondersteunen met ons gebed en voor zover mogelijk ook met ons geld.

Meer informatie op
Wgzb.nl/zendingswerkers/herman-en-anneloes-meijer

• Marjolijn van der Haven-Verweij
KIZ-REDACTEUR

UITGELEZEN

In deze 9e jaargang van Kerk in Zoetermeer worden de boekrecensies in de rubriek UITGELEZEN verzorgd door leden van leesclubs en leeskringen in Zoetermeer.

Eigen weg in de Gouden Eeuw

Met *Het Huis aan de Herengracht* schrijft Jessie Burton een waardige opvolger van het boek hieraan voorafgaand: *Het Huis aan de Gouden Bocht*. Beide boeken spelen zich af in de Gouden Eeuw. Je leest over de handel van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC), over rangen en standen, rijkdom en armoede en familielevens. Het omslag toont een poppenhuis met daarin miniaturen. In de 17e eeuw hadden rijke vrouwen soms zo'n poppenhuis. Je kunt een poppenhuis bewonderen in het Rijksmuseum in Amsterdam en in het Kunstmuseum in Den Haag. Hoofdpersoon van *Het Huis aan de Herengracht* is de 18-jarige Thea Brandt. Zij wordt opgevoed door haar vader Otto, tante Nella en huishoudster Cornelia. Over haar overleden moeder Maren wordt niet gesproken en Thea voelt zich eenzaam en niet geliefd. Grote wens van tante Nella is dat Thea met een goede en rijke man trouwt. Nella doet er alles aan om dat te laten lukken. In beeld komt Jacob van Loos, een jurist wonend aan de Prinsengracht. Zijn interesse voor Thea is gewekt, maar bij vader Otto rijzen grote twijfels en bij Thea ook. Voor de gezinsleden van Thea is het allemaal niet duidelijk, maar Thea zit goed in de problemen, hoe gaat zij

Jessie Burton, *Het huis aan de Herengracht*, 2022, Luitingh-Sijthoff, 360 bladzijden, € 26,98

dit oplossen? Het verhaal zit vol geheimzinnigheden, net als in *Het Huis aan de Gouden Bocht*. Zo verschijnt de miniatuurmaakster weer; wie is zij, hoe komt het dat zij alles weet waar Thea mee bezig is? Zijn de miniaturen – bedoeld voor een poppenhuis – richtinggevend voor het leven van Thea of kiest zij toch zelf haar pad? Eén van de leden van de leesclub vroeg wat de boodschap van het boek is. Goede vraag. Met elkaar gaven we aan dat het uiteindelijk gaat om liefde, familielevens en het maken van een nieuwe start. Mooi boek voor liefhebbers van historie en geheimzinnigheid.

• Sonja van der Linde en Jeanette Rodenburg
leesclubperroncentrum.wordpress.com